

عنوان مقاله:

واکاوی میان نقش اعداد و تناسبات هندسی و کدهای پنهان برگرفته از طبیعت در کالبد معماری خانه های تاریخی دوره قاجار ایران (نمونه مطالعاتی: خانه های دوره اول قاجار کاشان و دوره دوم قاجار تبریز)

محل انتشار:

نهمین کنگره سالانه بین المللی عمران، معماری و توسعه شهری (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

سمیه زکیان گلوگاهی - دانشجوی دکتری، گرایش معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نور

احمد بیطرفان - دانشجوی دکتری، گرایش معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز

مجید عالیشاه - دانشجوی دکتری، گرایش شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال

امیررضا عالیشاه - دانشجوی کارشناسی، گرایش معماری، دانشگاه مازندران، واحد بابلسر

خلاصه مقاله:

اعداد جلوه ای از نمادگرایی به شمار می آید که دارای پیچیدگی های معنایی ویژه ای هستند تقدس اعداد از دیرباز در ادیان کهن، یونان باستان و آثار اسلامی معادل یابی برای حروف و اعداد در تفسیر و تبیین منطقی - عرفانی متون مذهبی جایگاهی والا داشته است. پژوهش حاضر در سه مرحله تبیین، تدقیق و ارزیابی از طریق مطالعات کتابخانه ای و به روش توصیفی - تحلیلی بوده است بررسی ها، نشان می دهد هندسه و تناسبات که در بسیاری از اشکال حیات در طبیعت یافت می شوند به طرز استادانه ای توسط معماران سنتی خانه های تاریخی دوره اول قاجار در کاشان و دوره دوم قاجار در تبریز در کنار طراحی درست و مهندسی به کار گرفته شده است علاوه بر این، کاربرد تناسب ها به دلیل ایجاد زیبایی بصری در هنرهای تجسمی و معماری از اهمیت ویژه برخوردار است یافته های این پژوهش می تواند در کنار مطالعات مشابه دیگر در جهت بازشناسی هندسه و تناسبات در این خانه های تاریخی باشد و با تحلیل روابط هندسی در بناهای ارزشمند روش تفکر و تصمیمات معمار را در برخورد با مسئله و یافتن راه حل مناسب برای پاسخ گویی به آن می نمایاند و قابلیت تفکر هندسی را در نظم بخشیدن به فرآیند طراحی معماری آشکار می سازد. این درحالیست که، بسیاری از خانه های تاریخی موجود در کشورمان تاکنون به لحاظ هندسی مورد بررسی دقیق قرار نگرفته اند، تحلیل هندسی بناهای سنتی ایران می توان نشان داد که از تناسبات مختلف نظیر نقش اعداد و تناسبات هندسی و کدهای پنهان برگرفته از طبیعت به صورت گسترده ای در معماری ایران مانند طراحی پلان ها، مقاطع، الگوهای معماری و هندسی، و ویژگی های سازه ای و مکانیکی استفاده گردد.

کلمات کلیدی:

اعداد، هندسه، تناسبات فضایی، کدهای پنهان طبیعت، خانه های دوره قاجار.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1952699>

